

Motion till riksdagen 2025/26:673

av **Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S)**

Återinföring av vuxna i barns och ungdomars fritidsmiljöer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till stärkt vuxennärvaro på platser där barn och ungdomar vistas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

När jag växte upp fanns på idrottsplatser och lekplatser en särskild vuxenfigur – vaktmästaren – som inte bara såg till att planer, omklädningsrum och utrustning fungerade, utan som också var en trygg medmänniska för barnen. Denne vuxne hjälpte till när någon föll, rådde i konflikter mellan barn, vägledde, uppmuntrade och kunde ibland sätta gränser på ett vänligt men tydligt sätt. Vaktmästaren blev ofta en mentor och en person som barnen såg upp till – en som på ett naturligt sätt lärde ut respekt för både människor och gemensamt ägda miljöer.

Under 1990-talet förändrades detta. Kommunala reformer och organisatoriska omstruktureringar gjorde att vaktmästaren i praktiken reducerades till en ren driftperson, utan möjlighet att vara närvarande som medmänniska och fostrare. Jag menar att detta har påverkat barn och ungdomars relation till offentliga miljöer och resurser, och kan ha bidragit till bristande respekt för gemensamt ägande och ökad skadegörelse.

Det bör utredas möjligheten att återinföra vuxen närvaro på idrotts- och lekplatser, skolmiljöer och andra offentliga ytor där barn och ungdomar vistas. Den vuxne ska ha en dubbel funktion: dels att säkerställa att miljöer och resurser sköts och bevaras, dels att finnas som trygg medmänniska och fostrare – en person som genom närvaro, engagemang och vardaglig interaktion kan stärka barns respekt, sociala normer och ansvarskänsla.

Syftet bör vara att återuppbygga en kultur av omtanke och respekt för gemensamma miljöer och resurser, och därigenom bidra till att förebygga skadegörelse och kriminalitet bland unga.

Blåvitt Elofsson (S)

Lars Mejern Larsson (S)